ZPRÁVY
ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ
PŘI ČSAV

ZDENĚK KOLEŠKA

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČS. ENTOMOLOGŮ

2

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ PŘI ČSAV
VYDÁVÁ PRO SVÉ ČLENY ČS. SPOL. ENTOMOLOGICKÁ PŘI ČSAV

Příspěvky zasílejte na adresu
Zdeněk Černý, Mírovice 15, 250 63 pošta Mratín u Prahy.

Objednávky jednotlivých čísel a ostatní administrativní agendu řiďte na sekretariát Čs. společnosti entomologické při ČSAV, Viničná 7, 128 44 Praha 2, Nové Město.

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČESKOSLOVENSKÝCH ENTOMOLOGŮ

(ENTOMOLOGOVÉ NEŽIJÍCÍ)

I.

ZDENĚK KOLEŠKA

POKRAČOVÁNÍ

2

Zprávy Čs. spol. entomol. při ČSAV, Praha, 16, 1980

D O L E S C H A L L Heinrich

nar.1855 - zemř. 11.I.1936 v Brně.
Národnost německá.Bankovní zřízenec.Entomolog amatér-lepidopterolog, koleopterolog.V letech 1921-1930 je jako entomologický sběratel uveden ve světovém adresáři A.Hoffmanna "Entomologen-Adressbuch",vyd.ve Vídni.Pracoval jako sluha(Bankdiener) v brněnské bance a v r.1924 žil již jako pensista ve vlastním domku v Pisárkách na brněnském předměstí.Zabýval se sběrem a studiem brouků i motýlů,které převážně sbíral v brněnském okolí.Před první světovou válkou zjistil v lesích za Královým Polem směrem na Mokrou Horu první kusy vzácné žluté aberace vřetenušky Zygaena angelicae O.,kterou k jeho poctě švýcarský entomolog Fritz Rühl pojmenoval ab.doleschalli Rühl.Doleschall svoje bionomické i faunistické poznatky o motýlech též písemně zpracovával a tyto lepidopterologické příspěvky publikoval od r.1885 v časopisech Insekten-Welt,Societas Entomologie a Entomologische Zeitschrift.Bibliografie jeho prací je uvedena v Index Litt.Ent.II./Bd.I.,p.616.Převažující zájem projevoval o lepidopterologii,takže i o motýlech brněnského okolí napsal v r.1909 práci,kterou nazval "Verzeichnis der Macrolepidoptera der Brünner Umgebung" (Ent.Ztschr.,23/1909).

(Jako zajímavost je možno uvést,že prvý český exemplář žluté ab. doleschalli Rühl druhu Zygaena angelicae O.,zjistil teprve 1.8.1940 u Karlštejna pražský lepidopterolog A.Silbernagel).

Doleschallova sbírka byla uložena v papírových krabicích a nebyla velkého rozsahu.Údaje o pozdějším osudu jeho sbírky nejsou známy.

D O L E Ž A L Ludvík, MUDr.

nar.1827 v Novém Městě n.Váhem - zemř.1859 na ostrově Amboina v holandské Východní Indii. Národnost slovenská.Vojenský lékař,cestovatel,přírodovědec a entomolog.Po studiu na nižším gymnasiu v Modré studoval na Evangelickém lyceu v Bratislavě.V r.1845 vstoupil na lékařskou fakultu ve Vídni,kde byl promován v r.1851.Během studií se vedle mediciny velmi aktivně zabýval entomologií a jeho první vědecká práce nazvaná "Systematische Verzeichnis der in Kaiserthum Österreich vorkommenden Spinnen" z r.1852 podává poprvé systematické údaje též o slovenských pavoucích.Vzhledem k tomu, že doma ve vlasti nemohl pro svoje vědecké snahy a plány najít uplatnění,rozhodl se pro odchod do ciziny.Počátkem roku 1853 vstoupil v Utrechtu do holandských lékařských služeb a 30.5.

1853 odplul plachetní lodí "Dobrá důvěra" na Jávu,kde chtěl úspěšně pokračovat v entomologických výzkumech.Na Jávě zpočátku pracoval v nemocnici v Batávii a po čase jej přidělili jako lékaře k vojenské posádce do Fort Villem I.Odtud v r.1857 přešel na ostrov Amboina, ke kterému se převážně váží jeho entomologické výzkumy.Studoval tu nejen Coleoptera a Lepidoptera,ale zajímal se též o Diptera a sledoval i jiný hmyz.Velký zájem věnoval rovněž studiu pavouků této krajiny.Vědecké práce o hmyzu z Jávy i o entomologických výzkumech amboinských uveřejňoval v batávském přírodovědeckém časopise "Natuurkundige Tijdschrift voor Nederladsch India" v letech 1855-1859.Bohaté zásilky Coleopter a dopisy o tamnější přírodě a svojí entomologické činnosti posílal slovenskému příteli známému geologovi Dionýzu Štúrovi, který je uveřejňoval v přírodovědeckém časopise "Verhandlungen des zoologisch-botanischen Vereines". Dr.L.Doležal byl prvý slovenský entomolog, který uskutečňoval svoje sběry a pozorování v tropech a jehož jméno zaujímá trvalé místo v dějinách tropické přírodovědy.

D O R M I T Z E R Maxmilián

nar.přibližně v rozmezí let 1819-1823-zemř.23.VIII.1853 v Praze. Národnost německá.Kustod Českého muzea v Praze,přírodovědec,paleontolog,botanik,zoolog a entomolog.

Přesný rok narození,původ ani místo a doba jeho studií nejsou objasněny a známy. Po odchodu A.J.Cordy z funkce kustoda zoologického oddělení Českého muzea, pověřil muzejní výbor 8.6.1849 Max.Dormitzera, aby v prozatimní funkci inspicienta převzal do opatrování sbírky zoologické a 16.2.1850 jej jmenoval muzejním asistentem pro zoologii.Byla mu zdůrazněna povinnost přednostně pořádat a postupně zpracovávat tenasserimské sběry hmyzu po Dr.V.Helferovi a výhledem sestavit a publikovat co nejdříve jejich "Catalogue raisonné". 3.12.1850 byl "pro mimořádnou služební horlivost" povýšen do funkce kustoda s platem 300 zl.ročně.Podnikal četné domácí exkurze do pražského okolí i dlouhodobou zoologickou cestu po berounské oblasti v r.1851,kde všude horlivě sbíral doklady k málo zastoupeným čeledím české zvířeny.K získávání srovnávacího materiálu z jižní Evropy vypravil se v dubnu 1852 na několikatýdenní sběrnou cestu do Kraňska a Dalmácie.V lednu r.1853 byl Dormitzer zvolen redaktorem přírodovědeckého časopisu "Lotos" a na schůzích německého přírodovědeckého spolku stejného jména často přednášel na různá přírodovědecká témata.V časopise Lotos publikoval některé svoje entomologické práce,např."Die Haliplíden-Ein Beitrag zur

vergleichenden Anatomie der Coleoptera" (1/1851),"Einige Worte über die Minutien der tropischen Fauna" (1/1851),"L.Agassiz´s Ideen über Classification der Insecten" (3/1853). Podle přání muzejního výboru zpracovával exotické Helferovy sběry,kde se především zabýval studiem a determinací nejdrobnějších pselaphidů a scydmaenidů,kreslil jejich výstižné obrazy a v r.1851 předložil prvou jejich zpracovanou část,kde nové druhy jen vyznačil a opatřil provizorními jmény - k publikaci však nedošlo.Byl ve styku se zahraničními entomology, např. V.Močulským z Ruska,Schaumem z Berlína,Dohrnem ze Štětína,Riehlem z Kasselu a jinými,z čehož je vidět jeho vysoká odbornost,zasvěcený badatelský zájem i vážnost, které se těšil.

D R A C H O V S K Á Miroslava, Doc. Ing. RNDr.
nositelka Řádu práce

nar. 24.XI.1918 v Jemnici - zemř. 28.III.1961 (při letecké nehodě). Národnost česká.Vedoucí biolog.odd.Výzkumného ústavu cukrovarnického, vědecká pracovnice v oboru biologie a ochrany řepy, docentka na VŠCHT v Praze,externí pracovnice KU a VŠZ v Praze. Členkou Čs.spolent.od r. 1946,dále členkou Čs.akademie zeměd.věd, Čs.botanické a Čs.biochemické společnosti.

Maturovala na reálném gymnaziu a pak studovala na Vysoké škole zemědělského a lesního inženýrství při ČVUT v Praze,kde dokončila studium po druhé světové válce. Mimo to úspěšně složila rigoroza na ČVUT i na Karlově universitě. V říjnu r.1946 nastoupila do Výzkumného ústavu cukrovarnického v Praze - Modřanech, kde pomáhala obnovit a rozšířit biologické odd.,kterého se stala od r.1949 vedoucí pracovnicí. Úspěšně se habilitovala a od listopadu r.1954 dosáhla pedagogické hodnosti docentky na VŠCHT, kde přednášela technickou botaniku a nauku o rostlinných surovinách. Na KU přednášela vybrané kapitoly z fytopatologie a fysiologie cukrovky a na nově zřízené samostatné VŠZ přednášela od r.1952 pro posluchače specialisty rostlinolékařského směru o prognóze a imunitě v ochraně rostlin. Četnými studijními cestami rozšířila okruh svých poznatků a jako delegátka na mezinárodních kongresech (Belgie,Švýcarsko,Holandsko) úspěšně přednášela o dosažených výsledcích ve svojí práci na úseku ochrany cukrové řepy. Řád práce obdržela v r.1957 za práce virologické a za intenzivní úsilí o lepší ochranu cukrovky a zavádění nových prostředků proti jejím škůdcům a chorobám. Dr.M.Drachovská publikovala mnoho významných ochranářských prací, mezi nimiž byla i řada těch, které se zabývaly hmyzí-

mi škůdci na cukrovce.Jako příklad možno uvést:"Škůdci cukrovky s hlediska entomologie" (1951),"Výskyt makadlenky řepné na Slovensku" (1952),"Nové způsoby ničení savého hmyzu" (1954),"Maločlenec-zhoubný škůdce řepných porostů" (1955),"Předpověď výskytu mšice makové na cukrovce a ochrana řepy" (1957),"Prognóza řepných škůdců a chorob"(1958). Do r.1960 publikovala sama i se spolupracovníky přes 50 odborných prací z oboru ochrany řepy proti škůdcům a chorobám.

D U D A Ladislav

nar.31.III.1854 ve Vodňanech - zemř. 28.VIII.1895 v Praze. Národnost česká.Středoškolský profesor.Entomolog-heteropterolog,dopisující člen České akademie,spolupracovník Českého muzea a člen Klubu přírodovědeckého v Praze.

Po ukončení středoškolských studií v Soběslavi odešel studovat přírodní vědy na pražskou universitu,kde byl jedním z jeho profesorů Ant.Frič,který jej v r.1876 získal pro aktivní dobrovolnou vědeckou práci v zoologickém oddělení Českého muzea,kde se Duda zúčastnil při úpravách sbírek české zvířeny.Jako student byl též zaměstnán v obchodě s přírodninami známé pražské firmy V.Friče,kde si přivydělával určováním zoologického,zvláště entomologického materiálu a tříděním sbírek přírodnin.V r.1884 nastoupil jako profesor přírodopisu na gymnasium v Hradci Králové (učil tu pozdější významné české entomology Jindřicha Uzla a Karla Šulce),odkud byl po kratším období přeložen na vyšší reálné gymnasium do Prahy.Duda se zpočátku zabýval sběrem a studiem českých brouků,které sbíral hlavně v okolí Soběslavi a na Třeboňsku. Záhy se však začal věnovat studiu českých ploštic,(Heteroptera), s hlediska anatomie,systematiky i faunistiky a ve své době byl pro tento hmyzí řád významným odborníkem. Jeho hlavní práce z tohoto oboru jsou "Soustavný přehled českého hmyzu polokřídlého"(1884) a"Analytický přehled českých ploštic vodních"(1890). Mimo ploštice sbíral i mery (Psylloidea),kterým též jako prvý u nás systematicky věnoval pozornost.Soupis druhů mer zjištěných v Čechách je obsažen v Dudově publikaci z r.1892 "Catalogus Insectorum Faunae Bohemicae; Rhynchota",kterou vydala Fysiokratická společnost v Praze.V posledních letech života se začal rovněž zajímat o české čmeláky.Byl prvým českým překladatelem oddílu "hmyzu" z Brehmova "Života zvířat", ke kterému připojil mnoho vlastních pozorování.Zpracoval řadu entomologických hesel do Ottova naučného slovníku a odbornými články přispíval do časopisů Kvě-

ty,Osvěta a zvláště do přírodovědeckého časopisu Vesmír,kam v letech 1876-1879 napsal řadu popularizačních entomologických příspěvků.Prof. Duda shromáždil dosti rozsáhlou a vědecky cennou sbírku,významnou tím, že obsahovala především zástupce české a středoevropské hmyzí fauny. Sbírka byla r.1896 Marií Dudovou,sestrou zesnulého entomologa, jako celek věnována Českému muzeu a dodnes je uložena v Ent.odd.Národ.muzea v Praze.

D U F E K Emil

nar. r. 1873 - zemř. r. 1953.
Národnost česká.Povoláním učitel.Entomolog amatér-koleopterolog a lepidopterolog. Žil a působil na Moravě,v Jestřabicích u Koričan na Kyjovsku.Jako sběratel je též z let 1921-1930 uváděn ve světových entomologických adresářích A.Hoffmanna "Entomologen-Adressbuch",vydaných ve Vídni.Ve svém entomologickém zájmu se zaměřil hlavně na sbírání tropických brouků a motýlů,které získával koupí nebo výměnou s jinými i zahraničními sběrateli.Menší sbírka jím soustředěných motýlů a brouků z Jávy,Východní Indie a jižní Číny je uložena v muzeu v Kyjově,pobočce Okresního muezea v Hodoníně.

D U C H O Ň Emanuel

nar. 7.XII.1865 v Mohuči - zemř. 12.VII.1944 v Rakovníku.
Národnost česká.Učitel,později ředitel školy,majitel odborného entomologického závodu,člen městské rady v Rakovníku.Entomolog-koleopterolog a lepidopterolog, členem Čs.spol.ent. od r.1905.

Vyrůstal v Jičíně,kde studoval nižší gymnasium a učitelský ústav a kde též v r.1884 maturoval.Po dosažení učitelské způsobilosti byl jmenován učitelem do okresu rakovnického,kde působil na školách v obcích Městečko,Skryje,Slabce a Křivoklát.Od r.1892 trvale působil jako učitel a později ředitel školy v Rakovníku.Vedle svého pedagogického povolání měl Duchoň živý zájem o studium přírody a v entomologii se zabýval podrobným studiem Coleopter a Lepidopter.Při faunistickém výzkumu rakovnického okolí a Křivoklátska,obohatil českou entofaunu o řadu nových nebo vzácných nálezů.Po smrti rakovnického entomologa a obchodníka s hmyzem A.F.Nonfrieda,převzal část jeho exotických entomologických sbírek a v r.1893 si založil vlastní entomologický závod,

který si záhy,prvotřídní kvalitou,znamenitou preparací materiálů a velkou solidností,získal značný okruh zájemců,přátel a odběratelů. Propagoval entomologii též v širší veřejnosti a uspořádal několik expozic na různých krajinských výstavách,kde např. na příbramské výstavě v r.1894 obdržel čestný diplom s právem ražení zlaté medaile. V "Börsenbericht der Insektenbörse" jej za skvěle preparované brouky nazval dr.Schaufuss "der Meister der Preparation". V Duchoněm získaných materiálech exotického hmyzu nalezli vědečtí pracovníci řadu nových druhů,z nichž některé byly pojmenovány k jeho poctě (Parastasia duchoni Ohaus,Lasiopsis duchoni Reitter,Entomogonus duchoni Reitter,Alaotypus duchoni Schwarz,Tetralobus duchoni Schwarz,Hemiops duchoni Schwarz a Morphocarabus scheidleri v.duchoni Lapouge). O posmrtném osudu Duchoňovy entomologické sbírky i jeho obchodních hmyzích materiálech nejsou známy žádné informace.

D U C H O Ň František

nar. 18.III.1873 v Jičíně - zemř. 6.VII.1930.
Národnost česká. Učitel, později ředitel školy.Sběratel přírodnin,entomolog amatér. Vyrůstal v Jičíně,kde studoval učitelský ústav,na kterém úspěšně maturoval.Po získání učitelské způsobilosti učil krátce v Jičíně,odkud přešel na školu do Sobotky,kde jako učitel působil řadu let. 1.2.1927 tu byl jmenován prozatimním a od 1.12.1927 definitivním řídícím učitelem. Byl milovníkem přírody a ze záliby se zajímal o různé přírodniny svého okolí,ze kterých si pořizoval sbírku.Po vzoru svého staršího bratra,entomologa Emanuela Duchoně z Rakovníka,se začal zajímat o hmyz,který sbíral v okolí svého působiště na Sobotecku.Zde byl ve styku se soboteckým koleopterologem Josefem Šulcem,se kterým prováděli společné sběratelské exkurze.Další údaje o entomologické činnosti F.Duchoně a jeho sbírce nejsou známy.

D U R D Í K Pavel, MUDr.

nar. 23.V.1843 v Hořicích v Podkrkonoší - zemř. 17.VIII.1903 v Jaroměři.Lékař,cestovatel,spisovatel,sběratel etnografických předmětů a přírodnin.Narodil se v rodině hořického kloboučníka.V letech 1853 - 1861 vystudoval gymnasium v Hradci Králové a poté studoval medicinu na univerzitě v Praze,kde r.1867 promoval.V r.1868 se stal tělesným léka-

řem knížete Repnina v Jagotině u Kijeva a odtud koncem r.1877 vstoupil jako lékař do holandské koloniální armády.Svou službu v hodnosti důstojníka zdravotnictva zahájil v lednu 1878 ve vojenské nemocnici v Batávii na Jávě,odkud byl odvelen na bojiště v kraji Atjeh v severní Sumatře.Později působil v Padangu a na ostrově Niasu při severozápadním pobřeží Sumatry.V těchto oblastech se věnoval velmi intenzivně entomologickým sběrům,především na Niasu,odkud shromáždil velkou sbírku hmyzu.Zabýval se též podstatou vzniku malárie a ve své knize "Manželství v tropech a u nás" (1902) psal o přenašeči malárie,komáru rodu Anopheles.

D V O Ř Á K Bohumil

nar. 10.X.1886 - zemř. 28.VI.1968 v Teplicích.
Národnost česká.Důchodce.Entomolog amatér,lepidopterolog a koleopterolog.Byl členem entomologické sekce vlastivědného kroužku při Muzeu v Teplicích.Sběratelsky působil v Duchcově a okolí a na Teplicku.Údaje o jeho sbírce nejsou známy.

D V O Ř Á K Rudolf

nar. 9.IV.1873 v Třebíči - zemř. 10.XI.1945 v Ostravě.
Národnost česká.Odborný učitel.Přírodovědec,botanik,entomolog.Zakládající člen Přírodovědeckého klubu v Třebíči,člen Moravské přírodovědecké společnosti v Brně od r.1931.

Vychodil nižší gymnasium v Třebíči a učitelský ústav v Brně,kde r. 1893 maturoval.Působil jako odborný učitel v Třebíči a později na měšťanské škole v Mohelně,kde od 1.9.1928 žil na odpočinku.Věnoval se vlastivědnému výzkumu Třebíčska a v přírodovědeckém bádání byl zaměřen hlavně na botaniku.Entomologii se věnoval jen v menším rozsahu,ale přesto z nesčetných exkurzí soustředil obsáhlé sbírky brouků a motýlů. Svůj botanický zájem od r.1906 soustředil na speciální studium moravských řas (algologii) a po přesídlení do Mohelna se od r.1924 věnoval systematickému průzkumu mohelenské hadcové stepi.Soustředil pozornost na zajímavé trpasličí rostlinné formy t.zv. "nanismy" vyskytující se na hadcové stepi a byl vlastním zakladatelem pozdějšího soustředěného přírodovědeckého průzkumu této památné mohelenské stepi.Ve vztahu k Mohelnu napsal několik publikací,např. "Pohádky Pojihlaví,hadcová step u Mohelna" (1929),"Nanismy stepních plání mohelenských"(1935),"Nové

nebo méně známé formy rostlinné"(1937).V entomologii měl zájem o brouky (Coleoptera) a o motýly (Lepidoptera),které sbíral v okolí Třebíče a Brna a později hlavně na mohelenské hadcové stepi.Některé jeho nálezy brouků (např. Cerambyx cerdo L.,Purpuricenus kachleri L.) z okolí Vlčího kopce na Třebíčsku,cituje entomolog Ant.Růžička v práci "Poznámky k broučí fauně třebíčského kraje"(1937).V r.1941 byl k jeho poctě pojmenován nový druh pavouka z mohelenské stepi Thanatus dvořáki Šilhavý.Bližší údaje o entomologické sbírce nejsou známy.

D Y K Antonín, Prof., Ing.

nar. 5.III.1871 - zemř. 29.VII.1952.
Národnost česká.Profesor lesnické fakulty VŠZL v Brně,vedoucí ústavu ochrany lesů a myslivosti,akademický funkcionář.Byl prvním budovatelem ústavu ochrany lesů a myslivosti Vysoké školy zemědělské a lesnické v Brně.Po 25ti leté praktické lesnické činnosti byl v r.1920 povolán jako pedagog na nově založenou lesnickou fakultu.Byl volen též do akademických funkcí, ze kterých v letech 1926-1927 a 1935-1936 zastával funkci děkana lesnické fakulty a v letech 1936-1937 působil jako rektor VŠZL v Brně.Vědoucím ústavu byl až do února r.1939,kdy odešel na odpočinek.Během svého působení vybavil ústav dokonale učebními pomůckami a bohatými sbírkami.Jako vynikající lesník a pedagog spojoval ve svých přednáškách problémy ochrany lesů s úkoly lesního hospodářství. Svou práci zaměřoval vždy k potřebám lesnické praxe a orientoval se na užitou lesnickou entomologii.Jeho "metoda kontroly bekyně mnišky" byla používána nejen u nás,ale i v cizině.Z odborných prací,které napsal je možno jako příklad uvést:"Zpráva o kalamitě mniškové na Moravě a ve Slezsku v r.1922"(1922),"Nové směry v ochraně lesů"(1929),"Dykova kontrola mniška"(1933),"Návod jak používati methody Dyk-Ambrosovy k soustavné kontrole,případně i k tlumení mniška"(1938).

E

E C L E R Josef

nar. 24.VIII.1894 ve Zhoři na Pelhřimovsku - zemř. 7.II.1963 ve Vysokém Mýtě.Národnost česká.Učitel,později ředitel obecné školy.Entomolog amatér-koleopterolog.Členem Čs.spol.ent. od r.1925.

Absolvoval učitelský ústav v Soběslavi,kde maturoval v r.1913. Po vojenské službě v letech 1915-1918 přišel na Vysokomýtsko a působil

přechodně na obecných školách v Krouné,Proseči,Jenišovicích,Novohradech a ve Žďárci.Do Chocně přišel jako učitel 1.2.1919 a od r.1940 zastával funkci řídícího učitele.Od 1.2.1945 byl ředitelem II.obecné školy a potom až do pensionování působil jako ředitel základní osmileté školy.Jako nadšený ctitel přírody věnoval Ecler téměř všechen svůj volný čas průzkumu přírody a sběru brouků v okolí Chocně a Vysokého Mýta a rád zajížděl i do okolí Litomyšle a Velkého Oseku.Často sbíral i na mnohých jiných místech východních Čech.Věrným společníkem při těchto exkurzích mu býval úředník státních drah D.Táborský se kterým v r.1926 společně zjistili v okolí Litomyšle,do té doby neznámá, vývojová stadia vzácného tesaříka Saphanus piceus Laich.J.Ecler byl v entomologickém styku i s mnoha dalšími entomology,zejména s chotěbořským zoologickým preparátorem J.Steigerwaldem jun.,dále s J.Novotným, O.Markem,K.Poláčkem,E.Šimkem a jinými.V čilé korespondenci byl i s brněnským MUDr.A.Fleischerem.JUDr.L.Heyrovskému pro jeho "Seznam tesaříků ČSR"poskytl přehled tesaříků svojí sbírky z různých lokalit východních Čech.RNDr.M.Záleskému poskytl myrmekologické sběry východních Čech k prodromovému oddílu mravenci.Ve třicátých letech se aktivně zúčastnil života v Čs.spol.ent.,na jejíž členské schůze,pracovní porady i sběratelské exkurze často dojížděl.Během své dlouholeté entomologické činnosti získal mnoho poznatků a zkušeností,které rád sděloval přátelům a zejména mladým začínajícím sběratelům.V r.1931 publikoval ve sborníku "Vysokomýtsko" zajímavý článek o názvu "S broukařem na výletě",v němž uvedl řadu vzácných brouků ze svých úlovků při exkurzích. Další jeho nálezy uváděli Ant.Fleischer,L.Heyrovský a E.Šimek.Sbírka je uložena v Orlickém muzeu v Chocni od r.1964.

E H R E N B E R G E R Josef

nar. 22.VII.1815 v Korouhvi u Poličky - zemř.7.II.1882 v Praze. Národnost česká.Duchovní,český spisovatel,předseda Rychnovského hospodářského spolku,přírodovědec.Do obecné školy chodil v Poličce a od r. 1829 konal gymnasijní a filozofická studia v Litomyšli.Bohoslovectví vystudoval v Hradci Králové,kde byl v r.1841 vysvěcen na kněze.Nejprve byl kaplanem v obcích Květná a Skuhrov a od r.1860 působil jako farář v městě Solnici na Rychnovsku.Od mládí měl náklonnost a lásku k přírodě a s velkým zájmem se věnoval přírodním vědám a výzkumům v polním hospodářství.Z entomologického hlediska se zajímal o hmyz síťokřídlý (Neuroptera)a rovněž se zabýval studiem českých chrostíků(Trichoptera).

Pro historii výzkumu síťokřídlého hmyzu je zajímavá jeho práce z r. 1836,vydaná u Pospíšila v Praze,která nese název "Dissertatio inauguralis zoologica de Neuropterorum anatomia et phisiobiologia",kde podal přehled do té doby známých druhů českých Neuropter.

E I S E L T Jan Nepomuk, MUDr.

nar. 26.V.1805 v Praze - zemř. 7.I.1867 v Hradci Králové. Národnost německá.Lékař,magistr porodnictví,krajský fyzik,botanik a entomolog.Členem přírodovědeckého spolku Lotos v Praze od r.1851.Lékařská studia ukončil v Praze r.1828 a pak praktikoval v nemocnici.V r. 1829 byl povýšen na doktora mediciny a v r.1830 na magistra porodnictví.Stal se městským lékařem v Poličce,kde se i oženil.Roku 1836 byl ustanoven za krajského fyzika v Táboře,v r.1842 převzal tuto funkci v Jičíně a v r.1855 i v Hradci Králové.Vedle provozované lékařské praxe se věnoval přírodovědě a zabýval se hlavně studiem botaniky a entomologie,Svoje botanické a entomologické průzkumy a sběry materiálu prováděl na Královéhradecku,v Krkonoších,ale hlavně v okolí Poličky.V r. 1833 napsal knihu "Policzka,königl.böm.Leibgedingstadt,in historisch. -medizinisch.-topographischer Beziehung".V této práci ve IV.kapitole pod názvem "Entomologische Ausbeute"(p.39-45),uvedl seznam zjištěných druhů hmyzu v Poličce a okolí a v r.1836 vydal další entomologickou práci "Geschichte Systematik und Litt. der Insektenkunde von d.ältesten Zeiten bis auf d.Gegenwart".V r.1846 napsal knihu pojednávající o Janských Lázních s názvem"Der Johannisbader Sprudel etc. und dessen Umgebungen,das Riesengebirge",kde jsou popsány přírodní podmínky,flóra a fauna zdejší oblasti a na osmi stranách (p.201-208) tu Eiselt uvedl i krkonošský hmyz.Později si všiml krkonošské fauny ještě v r. 1851,kdy napsal do prvého ročníku přírodovědeckého časopisu Lotos příspěvek o názvu "Fauna des Riesengebirges".Seznam Eiseltových entomologických prací za období let 1823-1851 je uveden v Index Litt.ent., Ser.I./Bd.1.,p.318.

E N G E L Julius

nar. 2.XI.1911 - zemř. 23.VI.1970.
Národnost česká.Technik dopravního podniku Hl.města Prahy.Entomolog amatér,koleopterolog.Členem Čs.spol.ent. od r. 1967.

Od mládí byl velkým milovníkem přírody a oblíbil si zvláště entomologii.V počátcích svých entomologických snah projevoval zájem hlavně o lepidopterologii a věnoval se sběru motýlů.Brzy se však začal vážně zajímat o studium Coleopter,kterým zůstal věrný až do konce svého života.Zaměřil se na sběr a studium brouků listorohých (Lamellicornia), kde zvláště zlatohlávkům (Cetoniinae) věnoval značnou pozornost.Podnikl několik zahraničních sběratelských cest,ze kterých přivezl bohaté entomologické sběry.V Čs.ent.společnosti pomáhal při organizování entomologických exkurzí.Údaje o dalším osudu jeho sbírky nejsou známy.

F

F A B I C H Adolf

nar. 22.XI.1891 v Duchcově - zemř. 16.II.1969 v Praze.
Národnost česká.Tajemník,později vrchní ředitel Zemského národního výboru (KNV) v Praze.Entomolog amatér,koleopterolog.Členem Čs.spol. ent. od r. 1937.

Vystudoval obchodní akademii v Teplicích,kde i maturoval.Nastoupil jako asistent na bývalém c.k.hejtmanství v Jílovém u Prahy,odkud byl po čase přeložen na Zemský úřad v Praze.Zde byl po určitých letech služby jmenován tajemníkem,později vrchním tajemníkem,ředitelem a po druhé válce vrchním ředitelem KNV.V této služební hodnosti odešel do výslužby.Entomologií se zabýval od svých mladých let.V období před druhou svět.válkou docházel dobrovolně vypomáhat do Ent.oddělení Národního muzea,jehož byl velkým příznivcem.Oblíbil si koleopterologii a brouky sbíral v pražském okolí (Spořilov,Krčský les,Kundratice),Jílové u Prahy,na Kutnohorsku (zvláště v okolí Paběnic),dále v Karlových Varech a v Krkonoších.Jako výraz vděčného ocenění zásluh,které si Fabich zjednal o rozvoj entomologie Nár.muzea v Praze,pojmenovali pracovníci Ent.odd.k jeho poctě nové druhy a formy některých brouků.Jsou to:krasci Taphrocerus fabichi Obenb.(1934),Ptosima undecimmaculata ab. fabichi Obenb.(1934),Janthe fabichi Obenb.(1936),střevlíci Asaphidion flavipes ssp.fabichi Mař.(1935),Harpalus honestus ab.fabichi Mař.(1935) a zdobenec Trichius orientalis Rtt.ab.fabichi Tesař (1935).Fabichova koleopterologická sbírka,kterou měl uloženu ve 2 speciálních skříních, byla předána do Ent.odd.Národního muzea v Praze.

F Á R A Ladislav

nar. 5.VI.1902 v Táboře - zemř. 26.IX.1970 v Praze. Národnost česká.Plukovník gen.štábu čsl.armády v.v.Entomolog amatér, koleopterolog.Členem Čs.spol.ent. od r.1938,zakládajícím členem od r. 1944. Vystudoval gymnasium v Táboře,kde i maturoval.Poté studoval vojenskou akademii v Hranicích na Moravě a Vysokou školu válečnou v Praze.Věnoval se vojenskému povolání a působil jako důstojník v různých posádkách na Slovensku a v Čechách.Po druhé válce byl zařazen do generálního štábu v Praze.Od mládí projevoval velkou lásku k přírodě, zejména k entomologii.Věnoval se sběru a studiu Coleopter,hlavně Cerambycidů a Elateridů.Při svém povolání měl příležitost pilně sbírat v nejrůznějších krajích své vlasti.V Čechách sbíral hlavně na Plzeňsku, v Polabí,na Křivoklátsku,na Kokořínsku a v pražském okolí.Na Slovensku prováděl faunistický průzkum v oblasti Malé a Velké Fatry,v Tatrách i v jiných místech,na Moravě zkoumal hadcovou step u Mohelna.Mimo oblast našeho území vykonal sběratelské exkurze do Jugoslávie,Rakouska a na bývalou Podkarpatskou Rus.V šedesátých letech se vedle brouků začal věnovat sběru a studiu zlatěnek (Chrysididae,Hymenoptera).Aktivně se rovněž věnoval funkcionářské činnosti v Čs.spol.ent.,kde od r.1943 pracoval v revizní komisi a od r.1956 v ústředním výboru. V kolektivu členů Společnosti byl oblíben a velmi často navštěvoval jejich pravidelné pracovní a výměnné schůzky.Fárova entomologická sbírka byla dědici prodána pražskému výtvarníkovi Kratochvílovi.

F A R S K Ý František

nar. 12.II.1846 v Ruprechticích u Semil - zemř. 23.I.1927 v Praze. Národnost česká.Dr.techn.věd,profesor chemie,ředitel hospodářské akademie,muzejní pracovník,přírodovědec.Dopisující člen Král.České společnosti nauk,člen Klubu přírodovědeckého v Praze a čestný člen Čs. akademie zemědělské.

Vystudoval reálku v Liberci a v letech 1866-1870 studoval chemii a polní hospodářství na české polytechnice v Praze.V r.1872 se stal učitelem chemie na vyšší reálce v Rakovníku a v r.1873 byl jmenován profesorem chemie,přírodních nauk a technologie na Královské české hospodářské akademii v Táboře,kde se v r. 1876 stal ředitelem.Zabýval se otázkami agrochemie a problematikou ochrany polních plodin proti

chorobám a škůdcům. V r.1975 byla při táborské akademii založena pokusná hospodářská stanice, kde Farský prováděl svoje pokusy a výzkumy s hubením hmyzích škůdců na různých zemědělských plodinách. V r.1879 se stal zakladatelem Městského muzea v Táboře a po řadu let byl členem jeho správního kuratoria. Svoje odborné práce publikoval v Listech cukrovarnických, v Zemědělském archivu, ve Vesmíru a některé též ve sbornících Verhandlungen der.k.k.zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien,odkud je možno jmenovat jeho entomologické práce "Die ersten Stände zweier Runkelrüben Fliegen" (1879) a "Zusammensetzung der Maikäfer" (1881).

F A R S K Ý Octavián, Prof., RNDr., Ing.

nar. 24.XI.1893 ve Vlkově u Chlumce nad Cidl. - zemř. 16.IV.1969 v Brně. Národnost česká, řádný profesor ochrany lesa a myslivosti lesnické fakulty VŠZ v Brně, organizátor čs.lesnictví, biolog. Členem moravsko-slezského odboru Čs.spol.entomologické od r.1921. Řádný člen Masarykovy akademie práce, od r.1941 členem Moravské přírodovědecké společnosti v Brně a od r.1949 členem Čs.zoologické společnosti. V létech 1926-1930 je uveden v Entomologen Adressbuch Ad.Hoffmanna,Vídeň.

Studoval reálku v Novém Bydžově a po jejím ukončení přešel na zemědělsko-lesnický odbor při ČVUT v Praze. Po prvé světové válce odešel do Brna ukončit lesnické studium, kde také později zakotvil i pracovně. V období 1920-1945 tu působil jako adjunkt fytopatologické sekce Moravských zemských výzkumných ústavů zemědělských. Po osvobození v r. 1945 se stal vedoucím ústavu ochrany lesů a myslivosti VŠZL v Brně, kde se pro tento odbor v r.1947 habilitoval a později vefunkci profesora setrval v čele katedry ochrany lesů a myslivosti až do svého penzionování v r.1950. V letech 1947-1948 byl zvolen do funkce děkana lesnické fakulty VŠZ v Brně a po řadu let působil jako volený předseda Ústřední jednoty čs.lesnictva.

Zabýval se lesnickou ochranářskou problematikou a po celý život se též podílel na rozvoji nových směrů při organizaci čs. lesnictví.Z ochranářského hlediska přispíval k rozvoji užité lesnické entomologie,o čemž svědčí řada jeho publikovaných příspěvků. Jako příklad je možno uvést práce: "Mšice krvavá: (1921), "Puklice švestková" (1921), Bekyně zlatořitná a její hubení" (1923), "Ptactvo a mniška" (1923), "Bourovec prstén čivý" (1924), "Ochrana před dřevokazem čárkovaným" (1931), "Zjištění korovnice Cooleyovy na Moravě" (1953), " O žíru puchýřníka lékařského na Gabčíkovsku" (1955), "Zobonoska révová škůdcem topolů na Gabčíkovsku"

(1956) a j. Napsal přes 250 publikací z nichž jsou na prvém místě knihy, dále původní časopisecké práce a články s tématikou populárně vědeckou.

F A S S L Anton Hermann

nar. r. 1876 - zemř. r. 1922.
Národnost německá.Cestovatel,soukromník.Entomolog - lepidopterolog. Člen Entomologen-Club zu Teplitz-Schönau und Umgebung.Uveden v mezinárodním ent.adresáři A.Hoffmanna "Entomologen-Adressbuch" z r.1921.Žil a působil v Teplicích v Čechách.V entomologii se zabýval lepidopterologií,sbíral a studoval jak domácí,tak i exotickou faunu motýlů.Z cizích se zajímal hlavně o americké motýly,které kupoval i vyměňoval se zahraničními sběrateli.V Čechách sbíral především na Teplicku a v Českém středohoří.Velmi cestoval a vykonal řadu entomologických sběratelských cest,především do Jižní Ameriky.Svoje poznatky publikoval v řadě prací,ze kterých o českých motýlech je možno uvést práce:"Colias palaeno in Böhmen"(1894),"Fangergebnisse am elektrischen Lichte in Teplitz (Böhmen)"(1895),"Der Nachtfang der Sphingiden (Schwärmer) auf Blumen"(1898),"Ein Beitrag zur Lepidopterenfauna von Josefstadt i.B. (1901),"Die Eiablage der Tagfalter in der Gefangenschaft"(1903). Většinu prací publikoval v zahraničních entomologických časopisech Insekten-Welt,Insekten-börse a Entomologisches Jahrbuch.

F I A L A Josef

nar. 23.II.1864 - zemř. 30.VII.1953.
Národnost česká.Státní úředník,ředitel poštovního úřadu.Entomolog-amatér,koleopterolog a hymenopterolog.Členem Čs.spol.ent.-moravskoslezského odboru v Brně od r.1913.Člen Přírodovědeckého klubu v Třebíči a Přírodovědeckého klubu v Praze.

Působil jako c.k.vrchní poštovní správce v Kroměříži,kde byl po roce 1918 ustanoven ředitelem.V r.1925 přešel do Brna,kde byl jmenován ředitelem brněnských poštovních úřadů.V této funkci působil do konce třicátých let,kdy odešel na odpočinek.Entomologii se věnoval od mládí a zajímal se hlavně o sběr a studium Coleopter,které začal sbírat v okolí svého působiště na Kroměřížsku.Zvláště rád navštěvoval Plešovský les,kde zjišťoval zajímavé a méně časté druhy brouků. Časem rozšiřoval svoje sběratelské vycházky i delší exkurze do jiných oblas-

tí Moravy a po příchodu do Brna sbíral v širokém brněnském okolí.Faunistický průzkum prováděl též na Českomoravské vysočině,kde u Medlovského rybníka zjistil jako první v ČSR zajímavou aberaci drobného střevlíka Bembidion obliquum Strm.a.freymuthi Wagn.Vedle brouků se později začal zajímat též o Hymenoptery,zvláště o mravence/Formicoidea/.Myrmekologické sběry z okolí Brna, Kovářové a Sokolnic poskytl pro myrmekologické práce Dr.J.Kratochvíla a též Dr.M.Záleskému pro jeho prodromový oddíl mravenců.Aktivně pracoval v moravsko-slezském odboru Československé společnosti entomologické v Brně,kde v letech 1932-1934 zastával ve výboru funkci místopředsedy a v letech 1935 - 1944 vedl odbor jako předseda. Shromáždil středně velkou sbírku Coleopter a Hymenopter /zvláště Formicoidea/ ze středoevropské oblasti s převážně moravským materiálem. Sbírka je uložena v Ent.odd. Moravského muzea v Brně.

F I A L A Otakar

nar. ? - zemř. 16.II.1949 v Kroměříži.
Národnost česká. Úředník, správce účtárny. Entomolog amatér-koleopterolog. Členem Čs.spol.ent.-moravsko-slezského odboru v Brně od roku 1924. Od r.1926 uváděn ve světovém entomologickém adresáři A.Hoffmanna "Entomologen Adressbuch".

Působil jako správce účtárny mlékařské školy v Kroměříži, odkud v roce 1938 odešel do výslužby. V entomologii měl zájem hlavně o studium brouků, jejichž sběr a faunistický průzkum prováděl převážně v okolí Kroměříže. Kromě jiných moravských lokalit jezdil často sbírat na svahy moravského pohoří Chřiby. Myrmekologické sběry z okolí Kroměříže poskytl RNDr.Miloši Záleskému pro jeho prodromové zpracování mravenců. Zajímavější koleopterologické nálezy publikoval O.Fiala formou faunistických zpráv v Časopise Čs.spol.ent./např."Vzácnější druhy našich brouků",21/1924, "Vzácnější brouci okolí kroměřížského", 22/1925/. Údaje o koleopterologické sbírce O.Fialy nejsou známy.

F I E B E R Franz Xaver, PhDr.

nar. 1.III.1807 v Praze - zemř. 22.II.1872 v Chrudimi.
Národnost německá. Vysokoškolský profesor,soudní úředník,přírodovědec. Entomolog-heteropterolog. Členem německého přírodovědeckého spolku "Lotos" od r.1851 a entomologického spolku ve Štětíně od r.1871.

Členem Královské České společnosti nauk a dopisující člen carské Ruské akademie.

Původně byl suplujícím profesorem zoologie a botaniky na německém polytechnickém ústavu v Praze,který později opustil a stal se sekretářem c.k.zemského soudu ve Vysokém Mýtě.Odtud přešel do Chrudimi, kde byl ředitelem okresního soudu.Úsilovně se věnoval studiu entomologie a záhy se stal uznávanou autoritou v oboru Heteropter. V entomologii byl jednou z nejsilnějších vědecky fundovaných osobností minulého století, která působila na území našeho státu. Byl ve styku s entomology Nickerlova kroužku,který se později stal součástí Fysio - kratické společnosti v Praze. V letech 1869-1872 měl písemný styk s entomologem Kraatzem v Berlíně a s prof.Dr.Lucas von Heydenem z Frankfurtu n.Moh. Entomologické sběry ploštic a rovnokřídlého hmyzu prováděl v okolí Prahy, na Vysokomýtsku a Chrudimsku, na Chebsku a Karlovarsku a v okolí Ploskovic /dříve Ploškovic/ na Litoměřicku. Napsal řadu významných prací o Heteropterách,které publikoval převážně ve vídeňských entomologických a přírodovědeckých časopisech.V letech 1860-1861 vydal ve Vídni cenné dílo "Die europaeischen Hemiptera", které je základní klasickou prací pro studium ploštic i na našem území. Předtím již v r.1843 uspořádal v "Almanachu de Carlsbad" od Jeana Carro seznam ploštic Chebska a Karlovarska. Studoval též hmyzí faunu Prahy a blízkého okolí a napsal o ní několik prací. Vedle ploštic studoval zástupce řádu Orthoptera, které zpracoval v publikaci o názvu "Synopsis der europäischen Orthoptera" /Lotos,3/1853/.Bibliografie Fiebrových prací je uvedena v Index Litteraturae Ent.,Ser.I.,Bd.II/1928, p.353-354 a Ser.II.,Bd.II/1956,p.40-41.

F I S C H E R von R Ö S L E R S T A M M Josef

nar. 19.II.1787 v Rumburku - zemř. 17.III. 1866 ve Vídni.
Národnost německá,úředník.Entomolog - lepidopterolog.

Žil a působil v Mikulášovicích /Nixdorf/ v severních Čechách,kde též prováděl svoje lepidopterologické sběry a průzkumy. Spolupracoval tu s lepidopterologem rytířem Josefem von Mannem, který v letech 1829-1837 sbíral rovněž v Mikulášovicích a v okolí Zákup a jenž svoje sběry v tomto období předával Fischerovi k determinačnímu zpracování. Vedle Rhopalocer se Fischer zabýval též sběrem a studiem Mikrolepidopter.

Údaje z jeho lepidopterologické sbírky a z jeho písemných faunistických zpráv použil MUDr.O.Nickerl ve svých seznamech českých motýlů.Některé Fischerovy práce o motýlech publikoval v letech 1826-1827 Ph.M.Opez ve svých Naturalien-Tausch Prag.Bibliografie Fischerových prací je uvedena v Index Literaturae Ent.,Ser.I.,Bd.II./1928,p.360.

F L E I S C H E R Antonín, MUDr.

nar.17.II.1850 v Rovenčíně na Moravě - zemř.22.X.1934 v Brně. Národnost česká.Železniční lékař,vrchní zdravotní rada.Entomolog-koleopterolog.Členem Čs.spol.ent. od r.1921,čestným členem od r.1927. Člen Moravské přírodovědecké společnosti v Brně,čestný člen Přírodovědeckého klubu v Brně,čestný člen a dopisovatel entomologických společností v Petrohřadě a Berlíně.

Pocházel z rodiny evangelického faráře v Rovenčíně na Moravě. Po vychození obecné školy a po absolvování evangelického gymnazia v Těšíně roku 1870,začal studovat medicinu ve Vídni,odkud po roce přešel do Prahy,kde lékařská studia dokončil a v r.1875 byl promován.V r.1876 se stal sekundárním lékařem v Brně a v r.1878 byl služebně přidělen do brněnské vojenské nemocnice.Po odchodu z vojenské služby zahájil roku 1880 v Brně samostatnou lékařskou praxi.Dlouhou řadu let byl členem zemské zdravotní rady,později i nejvyšší zdravotní rady ve Vídni,dále členem rozhodčího soudu úrazové pojišťovny a prvním předsedou brněnské Župy českých lékařů.Po 35 roků byl železničním lékařem brněnského železničního ředitelství,odkud jako vrchní zdravotní rada odešel ve vysokém stáří na odpočinek.

V době gymnasijních let v Těšíně se začal vážně zabývat sběrem a studiem brouků /Coleoptera/,kterému zůstal věrný až do smrti.V Těšíně se seznámil s pozdějším vynikajícím entomologem Edmundem Reitterem, který byl v té době hospodářským praktikantem a se kterým Fleischera spojilo pouto pevného přátelství.Oddal se pilnému sbírání,určování a popisování brouků,jejichž materiál krom výměnou,získal vlastními rozsáhlými sběry.Sbíral nejen na mnohých místech v Čechách,na Moravě a ve Slezsku,ale i v Rakousku a v Uhrách /Karpatech a Biharském komitátu/,dále v Přímoří,Istrii,Dalmácii a Hercegovině.Zvláště podrobně prosbíral okolí Brna a jižní Moravu,kde svými objevy obohatil naší domácí entofaunu o řadu významných druhů brouků.Z jeho cest je pamětihod-

ná delší výprava na Šumavu,kterou v r.1874 vykonal na stipendium vlády, za účelem studia katastrofálního rozšíření kůrovce Ips typographus. O svých zde získaných zkušenostech a poznatcích napsal v r.1875 prvou práci "Krátká rozprava o lýkožroutech čili kůrovcích,o pohromě jimi na lesích způsobené".Své další vědecké práce,kterých publikoval více než 80 uveřejňoval v jazyku českém,německém i francouzském.Významnými se staly jeho určovací tabulky podčeledi Scaritini a rodů Liodes a Colon, které rozšířily věhlas jeho jména v entomologických kruzích doma i za hranicemi.Na sklonku života napsal obsáhlou knižní publikaci "Přehled brouků fauny Československé republiky",která vyšla v letech 1927-1930 nákladem Moravského zemského muzea v Brně.Toto dílo,které i když není bez chyb a omylů,má své čestné místo ve vývoji čs.koleopterologie.Své časopisecké práce zprvu publikoval v přírodovědeckém časopise Vesmír, později převážně ve Wiener entomologische Zeitung a některé ve sbor - níku Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn.A.Fleischer měl vědecké i přátelské styky téměř se všemi v jeho době známými domácími entomology,ať již jako člen entomologické sekce Fysiokratické společnosti v Praze nebo později z pobytu v Brně.Při studiích v Praze sbíral s E.Lokayem sen.,Dr.K.Skalitzkým,J.Stussinerem,Ch.Haurym a jinými pražskými sběrateli.Na Těšínsku sbíral s Boleslavem Kotulou a s bratry Hetschky,v Kunštátě a okolí s Theodorem Kittnerem,v Brně s Juliem Müllerem,Adolfem Walterem,Romualdem Formánkem,Leopoldem Melicharem a dalšími.Písemný a výměnný styk udržoval též s řadou vědců zahraničních.Např. v letech 1874-1876 s Ernstem Augustem Helmuthem von Kiesenwetterem,1872-1887 s entomologem Kraatzem v Berlíně,1892-1907 s prof.Dr.Lucas von Heydenem ve Frankfurtu n.Moh.V r.1922 spolupracoval s firmou Staudinger v Drážďanech.V průběhu let řada entomologů pojmenovala k Fleischerově poctě nově popsané druhy či aberace brouků z nichž jako příklad možno uvést Mordella fleischeri Emery,Xylodromus fleischeri Lokay /1917/,Agrilus fleischeri Obenb. /1924/,Anthaxia fleischeri Obenb./1924/,Scymnus testaceus a.fleischeri Obenb./1924/, Gnorimus nobilis a.fleischeri Ješ./1942/.Vedle vědeckého a sběratelského významu je možno další Fleischerův význam spatřovat i v tom,že dovedl kolem sebe soustředit kruh pro entomologii nadšených mladých pracovníků,kterým byl aktivně v práci nápomocen.Od založení moravskoslezského odboru Čs.spolent. v Brně r.1921,zastával A.Fleischer až do r.1934 funkci předsedy výboru,ve které byl velice aktivně činný. Jeho koleopterologická sbírka z palearktické oblasti čítá cca 130.000 ex., obsahuje typy a je uložena v Entomologickém oddělení Národního muzea v Praze.

F L E I S C H E R Bohumil

nar.7.VIII.1847 v Rovenčíně na Moravě-zemř.28.XI.1913 ve Sloupnici u Litomyšle.Národnost česká.Evangelický farář,katecheta.Přírodovědec, botanik a entomolog.Zakládající člen Klubu přírodovědeckého v Praze od r.1899.

Studoval gymnazium v Těšíně a v Basileji,kde konal i studia bohoslovecká.Rok studoval bohosloví též ve Vídni,kde se v r.1869 stal katechetou na evangelických školách a na Tereziánské akademii.V roce 1879 přesídlil jako farář do Sloupnice u Litomyšle,kde žil až do konce života.Měl zájem o přírodovědu v níž se věnoval botanice a entomologii.Botanickými výzkumy přispěl k rozšíření znalostí o květeně jižního Štýrska,Dolních Rakous a západní Moravy /hlavně okolí Rovenčína/.V Čechách zjistil řadu nových stanovišť vzácnějších druhů rostlin,zejména míšenců vrb.V entomologii spolupracoval se svým bratrem MUDr.Ant.Fleischerem a řadu let se věnoval koleopterologickému sběru a studiu.Sběry brouků prováděl zejména v okolí Jaroměře,Vysokého Mýta,Litomyšle,Trpína,Svojanova,Olešnice a Sloupnice.Jako prvý zjistil v oblasti mezi Litomyšlí a Sloupnicí zajímavou aberaci mandelinky Chrysomela coerulans Scriba a.olivaceonigra Fleisch.Svou velkou koleopterologickou sbírku věnoval v r.1900 do sbírek Klubu přírodovědeckého v Praze.

F L E I S C H E R Josef, MUDr.

nar. 18.IV.1866 v Rovenčíně na Moravě - zemř. 10.II.1940 v Brně. Národnost česká.Vrchní lékař Okresní nemocenské pojišťovny v Brně. Entomolog amatér - koleopterolog.Členem Čs.spol.ent.od r.1921.

Narodil se v rodině evangelického faráře Benjamina Fleischera v Rovenčíně na Českomoravské vysočině.Gymnazijní studia konal v Brně a v Litomyšli.Medicinu studoval na lékařské fakultě v Praze,kde dosáhl hodnosti doktora lékařství v r.1894.Lékařskou praxi zprvu vykonával v různých brněnských nemocnicích a v té době vykonal též svou odbornou studijní cestu do Německa.V r.1898 se usadil v Brně jako praktický lékař.V r.1905 se stal vrchním lékařem Okresní nemocenské pojišťovny,kde působil až do r.1934.Byl vytrvalým milovníkem přírody a svůj zájem soustředil zpočátku na botaniku,pak řadu let stál v čele pěstitelů akvarijní zvířeny,aby posléze pod vlivem svého staršího bratra,entomologa MUDr.Ant.Fleischera,se věnoval oboru entomologie.

Byl neúnavným a vynalézavým sběratelem broučí fauny,kterou zprvu sbíral pro bratra Antonína,ale od r.1912 si začal zakládat svou vlastní koleopterologickou sbírku. Sbíral nejdříve na Českomoravské vysočině v okolí Rovenčína a pak hlavně v okolí Brna.Hned po prvé světové válce podnikl s entomology Mazurou,Stejskalem a Trojanem zájezd na býv. Podkarpatskou Rus,který pak opakovali ještě dvakrát.Na těchto cestách získali mnoho entomologického materiálu a zpracovali jej také tiskem. Na Slovensku sbíral u Demänovských jeskyň, u Dobšiné a v Tatrách, na Moravě na Radhošti, na Pavlovských kopcích a u Bítova na Dyji. Jako prvý upozornil moravské entomology na některé zajímavé jihomoravské stepní lokality,zvláště na znamenité stepi u Pouzdřan a u Čejče,které také častěji navštívil. Podnikl řadu sběratelských exkurzí i za hranice do Jugoslavie /na Ráb,Crikvenici,Pelješac,Korčulu,údolí Neretvy/,kde shromáždil mnoho zajímavého hmyzího materiálu.Do entomologie zasvěcoval i mladé zájemce a získával v nich nadšené spolupracovníky. Aktivně pracoval ve výboru moravsko-slezské odbočky Čs.spol.ent. v Brně,kde v letech 1929-1931 zastával funkci místopředsedy.Dále v letech 1935-1940. Sběry prováděl v terénu velmi odborně a zasvěceně, pečlivě a čistotně preparoval sebraný materiál,který získal velmi značnou dokladovou cenu. Bratr Antonín Fleischer k jeho poctě pojmenoval aberaci drabčíka Quedius mesomelinus a.josefi Fleisch. Svou koleopterologickou sbírku o rozsahu cca 60.000 ex. odkázal Entomologickému oddělení Národního muzea v Praze,kde je uložena.

F O L K M A N O V Á Božena, Doc.,RNDr.

nar. 28.I.1903 v Praze - zemř. 27.IX.1960 v Brně.
Národnost česká.Doktorka přírodních věd,zoložka,vysokoškolská učitelka,docentka pro obor obecné zoologie.Členka Československé zoologické společnosti.

Po ukončení studia na reálném gymnaziu,studovala na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze,kde byla v r.1926 promována doktorkou přírodních věd.Brzy po započetí studií začala pracovat v zoologickém ústavu u prof.dr.A.Mrázka,později pak u prof.dr.J.Komárky,kde zůstala i po ukončení studií.Od r.1933 byla jmenována asistentkou prof. Růžičky,kde řešila obecně biologickou tematiku.Po uzavření vysokých škol za okupace ztratila zaměstnání v biologickém ústavu a během okupace vystřídala několik zaměstnání za velmi ztížených podmínek.Po osvo-

bození na podzim r.1945 se stala asistentkou zoologického ústavu univerzity v Brně,kde v r.1955 byla jmenována docentkou.Specializací dr. Folkmanové bylo studium stonožek /Chilopoda/,kde hlavní směr její vědecké práce byl systematicko-morfologický,který později přecházel v morfologicko-ekologický.V pracech systematicko-morfologických se zabývala nejen určováním nasbíraného materiálu z různých lokalit a popisováním nových rodů a druhů, ale hledala nové znaky,všímala si variability znaků a stanovila variační meze znaků jednotlivých druhů.V těchto pracích přinesla řadu podstatných objasnění v systematice Chilopod. Z hlediska směru morfologicko-ekologického podařilo se Folkmanové najít na našem území druhy alpinské a mediterraní,které nebyly u nás do té doby nalezeny a zjistit prvky zoogeografického rozšíření stonožek v našich zemích.Z řady vědeckých a odborných prací o stonožkách,které během let sama nebo se spolupracovníky publikovala je možno jako příklad uvést "Chilopoda republiky Československé - díl I.Chilopoda Čech" /1928/,"Nové druhy stonožek čeledi Lithobiidae z balkánských jeskyň" /1935/,"O nových balkánských jeskynních Chilopodech ve sběrech dr.K. Absolona"/1940/,"O některých zajímavých stonožkách ze zátopového území berounské přehrady"/1945/,"Dva nové druhy Lithobiidů z Křivoklátska"/1946/,"Stonožky z Jeseníků"/1947/,"O některých Chilopodech nových pro Moravu"/1951/,"Příspěvek k poznání slezských stonožek z Beskyd"/1954/ aj.Vědecké práce dr.Folkmanové a Chilopodech přinesly cenný základ k poznání této živočišné skupiny bezobratlých a přesáhly svým významem hranice našeho státu,o čemž svědčí jejich odezva v zahraničí i početná korespondence s cizími odborníky.Souhrnná bibliografie prací dr.B.Folkmanové je uvedena ve Věstníku Čs.spol.zoolog. 25/1961.

F O R B E R G E R Václav

nar.21.III.1887 v Nedošíně - zemř. 24.VIII.1957 v Němčicích. Národnost česká.Učitel,později ředitel obecné školy.Entomolog-amatér-lepidopterolog.

Narodil se jako syn mlynáře v Nedošíně.Po vychození obecné školy studoval v letech 1897-1905 gymnazium v Litomyšli.Stal se učitelem a učil na obecných školách v bývalém okrese Litomyšl.V posledním období před odchodem do výslužby působil jako řídící učitel na škole v Bohuňovicích.V entomologii se Forberger věnoval lepidopterologii a zajímal se hlavně o Makrolepidoptera.Faunistický průzkum a sběry prováděl v okolí Litomyšle i na jiných místech východních Čech.

Svou lepidopterologickou sbírku věnoval gymnaziu v Litomyšli.

F O R M Á N E K Romuald

nar.7.II.1857 v Klatovech - zemř.23.III.1927 v Boskovicích. Národnost česká.Prezident poštovního ředitelství v Brně.Entomolog amatér - koleopterolog.Členem Čs.spol.ent.od r.1906,čestným členem od r. 1927.

Absolvoval gymnazium v Klatovech a po ukončení studií právnických nastoupil v r.1885 jako koncipista u ředitelství pošt v Brně.V průběhu let měl řadu služebních postupů,až dosáhl hodnosti prezidenta,ve které působil do r.1918,kdy odešel do výslužby.V té době přesídlil z Brna ke svojí dceři do Boskovic,kde žil až do konce života.Byl významným koleopterologem a uznávaným odborníkem evropského významu,především specialistou čeledi nosatcovitých /Curculionidae/. Jeho sběratelská činnost začala v Brně,kde velice pilně a pozorně prosbíral celé brněnské okolí,sbíral však i na mnoha jiných místech Moravy.Jeho prvá větší sběratelská exkurze vedla na Šumavu a druhou cestu vykonal ve společnosti MUDr.Ant.Fleischera do Sedmihradska.V r.1903 podnikl sběratelskou cestu na Slovensko za speciálním účelem hledat nosatce druhu Barypithes liptoviensis Weise,kterého v Liptovských Tatrách skutečně nalezl.V roce 1904 navštívil opět Slovensko a sbíral hlavně ve Vysokých Tatrách.V r.1905 se vydal ve společnosti entomologů Ed.Reittera a MUDr.Ant.Fleischera na třítýdenní cestu do Dalmácie a Hercegoviny, kterou za doprovodu svojí choti v r.1913 ještě jednou zopakoval a ukončil ji na ostrově Korfu.Jako známý a uznávaný determinátor byl ve styku s vědeckými ústavy,muzei i jednotlivými entomology z celé Evropy.Odborné práce publikoval v zahraničních časopisech,hlavně ve Wiener Entomologischen Zeitung. První příspěvek s názvem "O vzácných broucích moravských" uveřejnil v r.1898 ve Věstníku Klubu přírodovědeckého v Prostějově.Česky vyšla též kniha "Evropští nosatci podčeledě Rhynchitinae"/1911/.Publikoval přes 80 prací,většinou o nově zjištěných druzích nosatců a kůrovců palearktické oblasti.Jejich bibliografie je uvedena v Koleopterologische Rundschau 13/1927,p.244-245 a v Index Litteraturae Entomologicae,Ser.II.,Bd.II.,p.71.K Formánkově poctě in memoriam,pojmenoval dr.J.Obenberger v r.1930 nově popsaný druh krasce Trachys formaneki Obenb. a Wagner nového nosatčíka Apion formaneki Wgr

Formánkova sbírka,rozdělená do dvou částí,je uložena v Moravském muzeu v Brně /Coleoptera-Curculionidae palearktické oblasti - 36.778 ex./ a v Ent.odd.Národního muzea v Praze /Coleoptera-Curculionidae a Ipidae palearktické oblasti - 8.902 ex./.

F R A N K Albert

nar. ? - zemř. 27.VI.1941 v Praze.
Národnost česká.Úředník.Entomolog amatér - koleopterolog.Členem Čs.spol. ent. od r. 1924.

Působil v Praze ve funkci ředitele čs.akciové společnosti pro půjčování vagonů.Entomologií se zabýval s velkým zájmem a věnoval se hlavně studiu brouků,které sbíral v pražském okolí,ale i na mnoha jiných místech republiky a v cizině,kam jej zavedly jeho služební cesty.Byl ve styku s pražskými členy entomologické společnosti a vyměňoval též s některými zahraničními sběrateli.Byl průměrným sběratelem,údaje o jeho sbírce nejsou známy.

F R A N K Antonín, Prof.,MUDr.

nar. 4.VII.1892 v Klatovech - zemř. 4.VIII.1929 v Bratislavě.
Národnost česká.Lékař,universitní profesor,přednosta Ústavu normální anatomie.Přírodovědec,entomolog.Člen spolku československých lékařů, Společnosti Slovenského vlastivědného muzea a Učené společnosti Šafaříkovy v Bratislavě.

Gymnazium studoval v Klatovech,kde maturoval v r.1911 a poté začal studovat medicinu na lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze. Vysokoškolské studium mu přerušila choroba a prvá světová válka. Jako voják byl na srbské,ruské,francouzské i italské frontě odkud se vrátil a po válce znovu pokračoval ve studiu na lékařské fakultě.Promoval v r. 1921 a pak působil jako demonstrátor a asistent na oddělení topografické anatomie. Na jaře r. 1923 odešel pracovat do Lipska na anatomický ústav tamnější univerzity. Po návratu byl v říjnu r.1923 přijat jako suplent na lékařskou fakultu Univerzity Komenského v Bratislavě, kde přednášel anatomii a zřídil anatomický ústav,který vedl až do konce života. Zájem o entomologii začal projevovat v době svých gymnazijních studií,kdy se zabýval lepidopterologií.Sbíral motýly,pěstoval housenky a prováděl tepelné pokusy s kuklami motýlů rodu Saturnia.Po příchodu do

Bratislavy se znovu k entomologii vrátil a hned po založení Slovenského vlastivědného muzea se aktivně zapojil do muzejní činnosti a stal se referentem entomologické sekce Přírodovědného oboru. V této funkci působil v letech 1924-1929. Na svých entomologických exkurzích v okolí Bratislavy i na jiných místech Slovenska /Děvín,Plavecký Čtvrtek,Bělánské Tatry aj./ intenzivně sbíral materiál pro muzejní sbírku.Podnikl též sběratelskou cestu do Dalmácie a v dubnu roku 1928 na Korziku. Bohužel v průběhu událostí II.světové války byly jeho sběry většinou zničeny a zachovalo se z nich jenom torzo - 272 kusů /v převážné míře Coleoptera/,které byly zařazeny do generální entomologické sbírky bývalého Slovenského vlastivědného muzea v Bratislavě.

F R A N K E N B E R G E R Zdeněk,Prof.,MUDr.,DrSc.

nar.24.I.1892 v Praze - zemř. 12.I.1966 v Černošicích u Prahy. Národnost česká.Lékař,universitní profesor histologie a embryologie. Přírodovědec,zoolog,malakozoolog,isopodolog a entomolog. Členem Čs. spol.ent. byl v letech 1909 - 1914 a 1939 - 1965,čestným členem byl od r.1952.Dále byl členem Královské české společnosti nauk,Československé anatomické společnosti,Učené společnosti Šafaříkovy a Československé zoologické společnosti.

Studoval na akademickém gymnaziu v Praze, kde maturoval v r.1911. V témže roce se zapsal na lékařskou fakultu Karlovy univerzity,kde se v letech 1914-1915 stal demonstrátorem a v r.1916 asistentem ústavu pro všeobecnou biologii a experimentální morfologii u prof.dr.Vlad. Růžičky.Na doktora všeobecného lékařství byl promován v r.1917. Po skončení I.světové války byl v r. 1919 jmenován asistentem Histologicko-embryologického ústavu prof. O.Srdínka,kde se v r.1920 habilitoval. Po habilitaci odešel pracovat do Paříže a Lublaně,odkud se vrátil v r. 1922.V listopadu r.1922 byl jmenován mimořádným profesorem histologie a embryologie na lékařské fakultě Komenského univerzity v Bratislavě a do r.1924 zde vedl Ústav pro všeobecnou biologii.V letech 1924-1925 tu nově založil Ústav pro histologii a embryologii,který vedl až do r.1936. V r.1927 byl jmenován řádným profesorem.Po převzetí politické moci Ľudovou stranou na Slovensku v r.1938, byl jako učitel české národnosti ze služeb univerzity propuštěn.Odešel do Čech,kde byl v roce

1939 jmenován řádným profesorem a přednostou Histologicko-embryologického ústavu Karlovy univerzity v Praze. Po uzavření vysokých škol za okupace pracoval na prosektuře Vinohradské nemocnice a po osvobození znovu obnovil a vedl Histologicko-embryologický ústav.V r.1962 odešel do výslužby.

Prof.Z.Frankenberger patřil k těm vědeckým pracovníkům,kteří dokonale ovládali několik vědních oborů.Jsou známy jeho práce paleontologické,všeobecně biologické,anatomické,histologické,fylogenetické, lékařské a zoologické.Prvým oborem z oblasti zoologie,kterým se začal zabývat již v době gymnazijních studií,byla malakozoologie.Prvou jeho studií bylo faunistické zpracování měkkýšů Šumavy a později ještě řada dalších prací z tohoto oboru.V době svého pobytu na Slovensku se začal aktivně zabývat isopodologií,zpracovával domácí i zahraniční sběry Isopod a intenzivně se věnoval jejich systematice.Pokud se týče entomologie,tak v tomto oboru se především věnoval organizátorské činnosti pro Slovenské vlastivědné muzeum v Bratislavě,kde v letech 1929-1933 zastával funkci referenta entomologické sekce Přírodovědného odboru. Zde svou sběratelskou činností přispěl k rozšíření a zvelebení entomologických sbírek a aktivně pracoval též na tvorbě muzejních expozic. V počátcích svojí entomologické činnosti sbíral především brouky /Coleoptera/. V r.1909 to bylo v okolí Prahy /Divoká Šárka,Řevnice,Roztoky nad Vlt./ a na Křivoklátsku,v r. 1910 v Poštýně,v Jeseníkách /Praděd/ a v náplavu Labe u Poděbrad. V r. 1911 sbíral v Luhačovicích a v Korutanech. V r. 1913 vykonal sběratelskou cestu do Istrie,Dalmácie a Chorvatska,kde našel několik kusů brouků rodu Stomis z nichž J.Obenberger zjistil a popsal nový druh a k jeho poctě pojmenoval Stomis frankenbergeri Obenb./1913/. V r. 1928 sbíral entomologický materiál ve Vysokých Tatrách a později konal společné sběrné exkurze s dr.V.Balthasarem, z nichž jsou známé sběrné cesty na Plešivec,Zádiel a do Dalmácie v r.1937. V r. 1937 daroval Frankenberger do muzea též entomologický materiál z Krkonoš a ze střední Itálie. K jeho poctě bylo různými autory pojmenováno mnoho nových druhů hmyzu,např. poddruh motýla jasoně červenookého Parnassius apollo frankenbergeri /1955/ a řada brouků z čeledě Scarabaeidae,např. Onthophagus frankenbergeri Balth./1933/,Scarabeus frankenbergeri Balth./1934/,Ataenius frankenbergeri Balth./1938/ Phanaeus frankenbergeri Balth./1939/ a jiné druhy. Napsal také některé entomologické práce,z nichž je možno jmenovat "Příspěvek ke známostem o broucích žijících u některých savců"/1910/ a dále studie morfologic-

ké "O zvláštní rýze v oesophagu nižších hmyzů"/1943/,"K problému morfologického původu hmyzích křídel"/1944/,"Studie o svalovém systému hmyzu I. a II."/1944,1945/. Frankenbergerova malakozoologická sbírka je uložena v Národním muzeu v Praze,entomologické sběry jsou zařazeny v základní sbírce býv.Slovenského vlastivědného muzea v Bratislavě.

F R I Č Antonín,Prof.,MUDr.,PhDr.

nar. 30.VII.1832 v Praze - zemř. 15.XI.1914 v Praze.
Národnost česká.Univerzitní profesor, zoolog a paleontolog,ředitel zoologických a geologicko-paleontologických sbírek Muzea král.českého.Člen Král.české společnosti nauk a české akademie. Čestný člen akademie v Záhřebě,dopisující člen Říšského vídeňského geologického ústavu,čestný člen geologických společností v Londýně,v Paříži a v Bruselu, člen biologické společnosti v Liverpolu,člen přírodopisného klubu v Plzni a mnoha jiných vědeckých institucí.Nositel řady čestných cen a medailí.

Po ukončení středoškolských studií začal v r.1851 studovat práva, která po třech letech opustil a studoval medicinu.V r.1861 byl jmenován asistentem u prof.E.Purkyně,kde působil do r.1863.V r.1864 se habilitoval na pražské technice docentem pro zoologii a paleontologii, načež se tu v r.1865 stal honorovaným docentem zoologie. V r. 1871 se stal mimořádným a v r. 1880 řádným profesorem zoologie na pražské univerzitě. V r.1886 a 1890 byl děkanem a v r. 1892 rektorem české univerzity. Dlouhá léta - od mládí až do vysokého věku/od r.1853 do r.1913/, řídil zoologické a geologicko-paleontologické oddělení a sbírky Českého muzea o jejichž rozvoj si získal velké zásluhy. Byl jedním ze zakladatelů Archivu pro přírodovědecký výzkum Čech a přes čtvrt století na svůj náklad vydával populární přírodovědecký časopis Vesmír. Z jeho iniciativy vznikly v Čechách přenosné stanice pro výzkum vod, první svého druhu ve střední Evropě.Okolo osoby prof.A.Friče se v Čechách soustřeďoval veškerý vědecký život v zoologii a paleontologii ve druhé polovině 19.století.Poskytoval mladým vědeckým silám všemožnou příležitost, aby se mohly prakticky vzdělávat v přírodních vědách a vychoval mnoho významných českých zoologů a paleontologů. Jako zoolog se uvedl velkým dílem "Evropské ptactvo"/1854-69/,jako paleontolog proslul po celém vzdělaném světě významným dílem "O zvířeně lupků a vápenců permských",studiemi útvaru křídového a monografiemi křídových

ryb,hlavonožců a korýšů. A.Frič se sám vědecky entomologií nezabýval a badatelský zájem o ní neprojevil,přesto ale je mu třeba přiznat velkou snahu o podporu rozvoje entomologie v zoologickém oddělení Českého muzea. V rámci skrovných muzejních finančních možností se snažil pro entomologické sbírky sehnat pracovníky,kteří o ně se zájmem samostatně pečovali,zpracovávali a pořádali je./Byli to Fr.K.Prach,K.Renger, K.Chodounský,Em.Bárta,J.Šeda,Em.Lokay sen.,L.Duda,Fr.Klapálek,K.Polák aj./. Dále mají k entomologii vztah i některé Fričovy menší paleontologické práce o fosilním hmyzu z nichž např. je možno uvést "Notiz über eine Heuschrecke /Orthoptera/ aus der Braunkohle von Freudenhain" /1869/,"Fauna der Steinkohlenformation Böhmens"/1877/,"Dva noví členovci z útvaru kamenouhelného v Čechách /Ephemeridae/"/1880/,"Dva noví brouci z českého útvaru křídového"/1889/,"O zbytcích chrostíků v útvaru permském"/1889/ aj.

F R I Č Václav

nar. 14.III.1839 v Praze - zemř. 10.VI.1916 v Praze.
Národnost česká.Sběratel přírodnin,obchodník přírodninami a učebními pomůckami.Členem Klubu přírodovědeckého v Praze od r.1873.

Syn advokáta JUDr. Josefa Friče a mladší bratr zoologa prof.dr. Ant.Friče. Studoval reálku a poté chemii na pražské technice. Začal se zabývat ve své době novým oborem - fotografií a sledoval její vývoj. Uskutečnil v Praze prvé fototypické tisky a v letech sedmdesátých minulého století vydal brožuru "O světlotisku".Podnikl studijně obchodní cestu po Francii a Anglii, ze které se vrátil v r.1862.V témže roce založil v Praze ve Vodičkové ulici obchod s přírodninami, který po několika letech přestěhoval do vlastního domu ve Vladislavově ulici č.21. Fričův závod učivem přírodopisným se postupem let rozvinul ve velký a prosperující podnik,založený v prvé řadě na exportu do všech světadílů. V oboru sběru a preparace přírodnin,zhotovování učebních pomůcek a zařizování muzeí dosáhl V.Frič výsledků předtím nedostižných a jeho práce byla vzorem podobným podnikům v zahraničí.Fričovy zoologické preparáty vlastnila muzea v Upsale,Cambridge,Frankfurtu n.Moh.,Lipsku, Bruselu,Petrohradě i jinde a dostalo se mu za ně též ocenění a pochvaly od předních přírodovědců té doby /např. od prof.Louise Dollo v Bruselu,prof. Karla Rabla v Lipsku a prof. Johna Kerra v Glasgově/. Za

sbírkové kolekce,výstavní exponáty a učební pomůcky dostal Frič čestné uznání v r.1863 na výstavě v Linci a později též ve Vídni,v Moskvě a v Sydney. V r. 1878 a 1879 byl v Paříži dvakrát po sobě vyznamenán zlatou medailí.Obchodní značkou Fričova přírodovědeckého závodu byla kresba trilobita. Vedle jiných přírodnin, měl ve svém obchodě velký výběr entomologického materiálu, hlavně exotů a vedl též veškeré pomůcky sloužící ke sběru,preparaci a uchovávání hmyzu. Firma V.Frič trvala nepřetržitě téměř 100 let /od r.1862 do r.1960/ a soustředila obrovské přírodovědecké sbírky,především mineralogické,zoologické a entomologické,jejichž vědecká cena přesahovala 2 miliony korun. Obchodní sbírku firmy převzalo darem od syna Jaromíra Friče v r.1958 Národní muzeum v Praze.

F R I T S C H Karl,Prof.,Dr.

nar. 16.VIII.1812 v Praze - zemř. 26.XII.1879 v Salzburgu. Národnost německá.Právník,meteorolog a klimatolog,přírodovědec.Člen Královské české společnosti nauk v Praze a Císařské akademie věd ve Vídni.

Studoval na gymnaziu a na univerzitě v Praze,kde po ukončených právnických studiích zastával místo konceptního praktikanta u komorní důchodkové správy.Během svých studií konal soukromá přírodovědecká pozorování,zvláště meteorologická, v nichž pak pokračoval na observatoři magneticko meteorologické,kterou v r.1839 založil v Praze K.Kreil /1798-1862/. Zdokonalil se v tomto oboru natolik,že v letech 1846 - 1848 mohl Kreila doprovázet na jeho výzkumných cestách po Rakousku-Uhersku a provádět s ním magnetická měření. V r. 1851 se stal adjunktem, později místoředitelem nově zřízeného Ústředního ústavu pro meteorologii a zemský magnetismus ve Vídni. Později byl též jmenován profesorem.Svému povolání se věnoval s neobyčejnou pílí.Sbíral,sledoval a sestavoval nesčetná meteorologická hlášení a pozorování,zasílaná mu ze všech částí rakouské říše. Mimo to se věnoval pozorování periodických úkazů v říši rostlinné i živočišné, k nimž vypracoval zvláštní návod a založil k tomu účelu 70 pozorovacích stanic po celém mocnářství. Prováděl pozorování o ročním objevování se hmyzu v okolí Prahy a jeho snahou bylo zjistit a získat hojný materiál pro klimatologii rostlin a živočichů. Pro entomologii měly význam

některé jeho práce, např. "Resultate dreijähriger Beobachtungen über die jährliche Vertheilung der Papilioniden"/1850/,"Ueber die jährliche Vertheilung der Käfer"/1851/, "Resultate zweijähriger Beobachtungen über die jährliche Vertheilung der Käfer /1851/, "Jährliche Vertheilung der Hemiptera"/1852/, "Phaenologische Notizen - Coleoptera" /1858/, "Enorme Menge von Aporia crataegi"/1862/. Četné články a pojednání s entomologickou tématikou publikoval ve sbornících Kreil Magnetische und meteorologische Beobachtungen Prag,Verhandlungen der k.k.zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien a v Sitzungsberichte Akademie der Wissenschaften Wien.

F R I V A L D S Z K Y János

nar. 17.VI.1822 v Rájci u Trenčína-zemř. 29.III.1895 v Budapešti. Národnost maďarská. Kustod zoologických sbírek Národního muzea v Budapešti, entomolog.

Obecnou a střední školu vychodil na Slovensku v Trenčíně,Trnavě a v Levicích. V r.1840 odešel do Budapešti,kde začal studovat techniku. Vysokoškolské technické studium dokončil,byl promován inženýrem, ale tuto svou profesi v praxi neuplatnil. V r.1852 se stal kustodem zoologických sbírek Národního muzea v Budapešti,kde do funkce kustoda nastoupil za svého strýce entomologa Imre Frivaldszkého,který odešel do výslužby. János Frivaldszky pracoval v muzeu 44 roků a od r. 1870, kdy bylo založeno zoologické oddělení se stal jeho ředitelem.Po celém Uhersku,tedy často i na různých místech Slovenska,sbíral hmyz a založil základní muzejní sbírky různých hmyzích řádů. S jeho osobou je spjato též založení knihovny zoologického oddělení, jejímž základem se stala knihovna I.Frivaldszkého. Význam J.Frivaldszkého pro naší entomologii spočívá v tom, že sbíral na mnohých lokalitách slovenského území a tyto údaje uváděl ve svých pracích. Např. k poznání dvoukřídlého hmyzu z čeledi Asilidae ze slovenských lokalit přispěl svou prací z r.1870 "Adatok a mygyarországi kétröpüek /Diptera/faunájához. I. A rablólegyek.Asilidae", a v práci o uherských carabidech z r.1877 uvedl rovněž řadu druhů ze Slovenska. Vedle drobnějších prací napsal několik významných entomologických spisů,které patří k nejvědečtějším pracím své doby.Publikoval převážně v maďarských časopisech Természettudományi Füzetek Temesvar a Rovartani Lapok Budapest.

F U H R Josef Florian

nar. 7.II.1864 v Chomutově - zemř.22.IX.1941 v Bořislavi u Teplic. Národnost německá. Fotograf. Entomolog amatér - lepidopterolog. Zakládajícím členem Entomologického klubu pro Teplice a okolí od r.1893. V letech 1921 - 1930 uváděn ve světovém seznamu "Entomologen-Adressbuch" A.Hoffmanna, Vídeň.

Žil a působil v Teplicích v Čechách,kde byl majitelem fotoateliéru a obchodu s fotografickými potřebami.Ve svých 29 letech v r.1893 byl spoluzakladatelem německého entomologického klubu v Teplicích /Entomologen Club zu Teplitz-Schönau und Umgebung/.V letech 1893-1914 a 1923-1941 zastával funkci předsedy tohoto entomologického spolku. V entomologii se zabýval sběrem a studiem motýlů,které sbíral převážně v okolí Teplic a v Českém středohoří.Faunistickými údaji ze svojí sbírky přispěl do Sterneckova díla "Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens" /1929/.Svoje lepidopterologické příspěvky publikoval v německých entomologických časopisech. Jako příklad je možno uvést "Etwas über Eiablage bei Tagfaltern"/1896/,"Eine Varietät von Boarmia cinctaria Schiff /Baumspanner/" /1898/,"Etwas über die Schmetterlingsausbeute in der Teplitzer Gegend"/1900/, "Eucharia /Arctia/ costa Esp."/1925/ aj.

F U K S A Antonín

nar. ? - zemř. 5.II.1929 v Piešťanech.
Národnost česká. Ředitel měšťanské školy a náměstek starosty města Piešťan. Entomolog amatér - lepidopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r. 1913. V r.1926 uveden ve světovém seznamu "Entomologen-Adressbuch" A.Hoffmanna,Vídeň.

Po studiích začal vykonávat učitelské povolání v Praze.V letech 1913-1916 působil na škole v Praze-Záběhlicích a od r.1916 učil na Měšťanské škole ve Vršovicích,odkud byl po utvoření čs.samostatného státu přeložen v r.1919 na Slovensko.Zde působil jako odborný učitel na občanské škole v Piešťanech a v r.1923 byl na této škole jmenován ředitelem.Věnoval se tu rovněž veřejné činnosti a byl zvolen do funkce náměstka starosty města Piešťan. Entomologii se věnoval od mládí a oblíbil si zvláště lepidopterologii. Při pobytu v Praze sbíral na různých lokalitách v pražském okolí a v okolí obce Plaňany u Kouřimi.

Zajímavými údaji ze svojí sbírky motýlů z pražského okolí přispěl do Sterneckova díla "Prodromus der Schmetterlingsfauna Böhmens" /1929/. V r.1917 věnoval do Preisovy sbírky motýlů v majetku Čs.spol.ent.řadu významných lepidopterologických doplňků. Po odchodu na Slovensko podnikal sběratelské exkurze v okolí Piešťan, ale i v jiných oblastech Slovenska. Napsal menší články o motýlech, které publikoval v Čas.Čs. spol.ent. Jsou to "Aporia crataegi L. v okolí Prahy "/1913/ a "Tah babočky Pyrameis cardui L."/1923/. Sbírka motýlů o rozsahu 1.444 ex. z ČSSR /okolí Prahy a Slovensko/, byla jeho chotí věnována Ent.odd. Národního muzea v Praze,kde je uložena. Je cenná hlavně slovenskými sběry.

V Ý Z V A

Autor seznamu biografii Čs.entomologů žádá čtenáře, pokud znají další životní údaje o uvedených nebo i jiných entomolozích, aby mu je laskavě sdělili na adresu :

Ing. Zdeněk Koleška, Litvínovská 521, 190 00 Praha 9-Prosek, tel.884981.

Příloha 5.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFIÍ
ČS. ENTOMOLOGŮ

Miroslava Drachovská

Ladislav Duda

Emanuel Duchoň

Pavel Durdík

Jan Nepomuk Eiselt

Adolf Fabich

Příloha 6.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFIÍ
ČS. ENTOMOLOGŮ

Ladislav Fára

František Farský

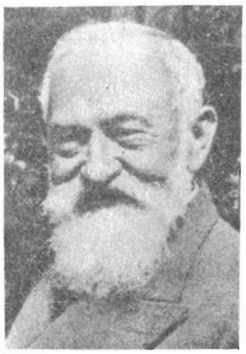
Anton Hermann Fassl

Franz Xaver Fieber

Antonín Fleischer

Josef Fleischer

f

Příloha 7.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFIÍ
ČS. ENTOMOLOGŮ

Božena Folkmanová

Romuald Formánek

Zdeněk Frankenberger

Antonín Frič

Václav Frič

János Frivaldszky